

Назва курсу	Кошторисна справа і ціноутворення в будівництві
Мова викладання	українська
Викладач	Ющенко Світлана Михайлівна, доцент, канд. техн. наук
Профайл викладача	https://tzb.stu.cn.ua/?page_id=184
Контакти викладача	Чернігів, вул. Шевченка, 95, корп. 2, каб. 309 e-mail: rasssveta@ukr.net Viber, Telegram: +380935960578

1. Анотація курсу - Дисципліна викладається здобувачам вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «*магістр*» за спеціальністю 192 Будівництво та цивільна інженерія. Дисципліна *присвячена* вивченню сутності кошторисної справи, системи ціноутворення у будівництві, правил визначення вартості будівництва, методики складання кошторисних документів із використанням комп'ютерних автоматизованих комплексів. Предмет вивчення – склад та зміст кошторисної документації, порядок складання кошторисної документації з використанням автоматизованих програмних кошторисних комплексів.

Змістовий модуль 1. Система ціноутворення у будівництві. Кошторисна нормативна база

Тема 1. Загальні положення про визначення вартості будівництва

Нормативні документи, що визначають правила визначення вартості будівництва. Загальні терміни та визначення. Види будівництва. Учасники будівництва. Елементи будівництва. Етапи будівництва. Стадії визначення вартості будівництва. Види та склад кошторисної документації.

Тема 2. Система ціноутворення у будівництві. Кошторисна нормативна база

Система ціноутворення в будівництві. Види кошторисних нормативів. Склад кошторисної нормативної бази. Умовні позначення кошторисних нормативів.

Змістовий модуль 2. Склад інвесторської кошторисної документації

Тема 3. Порядок складання локальних кошторисів (Частина 1). Прямі затрати в будівництві

Локальний кошторис. Прямі затрати. Заробітна плата у прямих затратах. Вартість експлуатації будівельних машин і механізмів у прямих затратах. Вартість матеріалів, виробів і конструкцій у прямих затратах.

Тема 4. Порядок складання локальних кошторисів (Частина 2). Загальновиробничі витрати в будівництві

Ускладнюючі фактори будівельного виробництва. Особливості застосування кошторисних норм. Визначення вартості демонтажу. Локальний кошторис на монтаж устаткування. Демонтаж устаткування. Локальний кошторис на придбання обладнання. Шеф-монтаж обладнання. Пусконаладжувальні роботи. Правила розрахунку загальновиробничих витрат.

Тема 5. Порядок складання об'єктних кошторисів та зведеного кошторисного розрахунку

Об'єктні кошториси. Зведений кошторисний розрахунок. Глави 8-12 зведеного кошторисного розрахунку. Витрати, що включаються за підсумком глав 1-12 зведеного кошторисного розрахунку.

Змістовий модуль 3. Договірна ціна. Взаєморозрахунки за виконані роботи

Тема 6. Формування договірної ціни

Договірна ціна. Види договірної ціни. Визначення прямих затрат у складі договірної ціни. Вартість експлуатації машин і механізмів. Вартість матеріалів, виробів та конструкцій. Вартість придбання устаткування. Розрахунок загальновиробничих і адміністративних витрат в складі договірної ціни. Додаткові витрати на стадії формування договірної ціни. Витрати, що включаються за підсумком глав 1-12 зведеного кошторисного розрахунку.

Тема 7. Взаєморозрахунки за виконані роботи

Прямі та загальновиробничі витрати на стадії взаєморозрахунків за виконані роботи. Додаткові витрати на стадії взаєморозрахунків за виконані роботи.

2. Мета та цілі курсу. Мета навчальної дисципліни – формування у студентів аналітичного творчого мислення шляхом опанування ними необхідних теоретичних знань з кошторисної справи, умінь та практичних навичок з методології та методики розробки кошторисних документів.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) має набути або розширити наступні загальні (ЗК) та спеціальні (СК) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Вміння виявляти, аналізувати та вирішувати проблеми у професійній сфері.

СК2. Здатність розробляти та реалізовувати проекти в галузі будівництва та цивільної інженерії.

СК6. Здатність використовувати існуючі в будівництві комп'ютерні програми при вирішенні складних інженерних задач в галузі будівництва та цивільної інженерії.

3. Результати навчання. Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (ПРН), передбачені освітньою програмою:

ПРН1. Проектувати будівлі і споруди (відповідно до спеціалізації), в тому числі з використанням програмних систем комп'ютерного проектування, з метою забезпечення їх надійності та довговічності, прийняття раціональних проектних та технічних рішень, техніко-економічного обґрунтування, враховуючи особливості об'єкта будівництва, визначення оптимального режиму його функціонування та впровадження заходів з ресурсо- та енергозбереження.

ПРН10. Збирати необхідну інформацію, використовуючи науково-технічну літературу, бази даних та інші джерела, аналізувати і оцінювати її.

У підсумку вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен *знати*: базові терміни та визначення в галузі кошторисної справи та ціноутворення в будівництві; сутність та особливості формування і визначення кошторисної вартості будівництва; склад кошторисної документації; сутність та принципи визначення ціни будівельної продукції; основні правові та нормативні акти, що встановлюють і регулюють правила визначення кошторисної вартості будівельної продукції, та *вміти*: визначати вартість елементів прямих витрат і складати одиничні розцінки на конкретні види будівельних робіт, включаючи нові технології; визначати вартість елементів загальновиробничих витрат на будівництво; складати локальні кошториси та кошторисні розрахунки на окремі види робіт та витрат, а також акти (довідки) для оплати виконаних робіт; формувати договірну ціну на комплекс робіт по об'єкту і на об'єкт у цілому.

4. Обсяг курсу. Загальна кількість кредитів – 3 (90 годин), кількість годин самостійної та індивідуальної роботи – 60.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20 год.
Практичні заняття	10 год.
Індивідуальне науково-дослідне завдання – контрольна робота, реферат	30 год.
Самостійна робота	30 год.

Форма проведення занять – лекційні, практичні; самостійна робота – у позааудиторний час шляхом опрацювання літературних джерел, відеоматеріалів, інтернет-ресурсів, з використанням системи дистанційного навчання Moodle

5. Пререквізити - Вивчення курсу “Кошторисна справа і ціноутворення в будівництві” базується на таких попередніх дисциплінах як “Економіка будівництва”, “Кошторисна справа в будівництві”, “Ціноутворення у будівництві”. Даний курс також пов'язаний з курсами “Технологія будівельного виробництва”, “Організація будівельного виробництва” та “Будівельні норми України”.

6. Система оцінювання та вимоги

Поточний контроль (робота на практичних заняттях) – до 30 балів.

Проміжні модульні контролю – до 20 балів.

КР, реферат – до 20 балів.

Семестровий контроль проводиться під час заліку, на якому здобувачу пропонується одне теоретичне запитання (10 балів) та одна задача (20 балів). Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до залікової оцінки.

Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль протягом семестру, контрольна робота (КР), реферат, та семестровий контроль у вигляді іспиту.
Вимоги до звіту з практичних робіт, КР та реферату	Відповідність умовам завдання, обґрунтованість рішень, відповідність оформлення вимогам, своєчасність здачі. Звіт з практичних робіт, контрольна робота, реферат оформлюються згідно вказаних вимог у методичних вказівках, розміщених у системі дистанційного навчання Moodle.
Практичні заняття	Практичні заняття проводяться в комп'ютеризованій аудиторії, з використанням сучасних автоматизованих програмних комплексів, відповідно до методичних вказівок, розміщених у системі дистанційного навчання Moodle.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконано всі практичні роботи, складено проміжні модульні контролю, оформлено згідно вимог та захищено всі практичні роботи та КР.

Поточний контроль за модулями

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів	
	0...	
Змістовий модуль 1. Система ціноутворення у будівництві. Кошторисна нормативна база	0...	14
1 Своєчасність виконання практичних завдань (заняття №1)	0...	2
2 Самостійність виконання практичних завдань (заняття №1)	0...	2
3 Модульний контроль №1	0...	10
Змістовий модуль 2. Склад інвесторської кошторисної документації	0...	26
1 Своєчасність виконання практичних завдань (заняття №4, №5, №6, №7)	0...	8
2 Самостійність виконання практичних завдань (заняття №4, №5, №6, №7)	0...	8
3 Модульний контроль №2	0...	10
Змістовий модуль 3. Договірна ціна. Взаєморозрахунки за виконані роботи	0...	10
1 Робота на лекційних заняттях.	0...	5
2 Результат самостійної роботи.	0...	5
Оцінка за контрольну роботу, реферат	0...	20
Семестрова оцінка поточного контролю	0...	70

Оцінка за виконання контрольної роботи

Вид роботи	Форма контролю	Кількість балів	
Структура, опис методу та програмна частина	Відповідність умовам завдання	0...	1
Основна частина	1. Обґрунтованість рішень	0...	1
	2. Відповідність оформлення вимогам	0...	2
	3. Своєчасність здачі	0...	2
Захист КР	Відповіді на запитання	0...	4
Разом		0...	10

Оцінка за виконання реферату

Вид роботи	Форма контролю	Кількість балів	
Структура, опис методу та програмна частина	Відповідність умовам завдання	0...	1
Основна частина	1. Обґрунтованість рішень	0...	1
	2. Відповідність оформлення вимогам	0...	2
	3. Своєчасність здачі	0...	2
Захист реферату	Відповіді на запитання	0...	4
Разом		0...	10

Підсумкова семестрова оцінка

Види робіт	Кількість балів
Поточний контроль	0 ... 20
Модульні контролю	0 ... 20
Контрольна робота, реферат	0 ... 20
Залік	0 ... 30
Разом	0...100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

7. Політики курсу

Загальна політика

У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою всіх видів навчальної роботи, він не допускається до складання іспиту, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»». До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять очно у відповідності до затвердженого розкладу, крім випадків карантину (коли заняття проводяться дистанційно через Інтернет), а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена при виконанні розрахунково-графічних робіт (принципи академічної доброчесності описані у Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка»). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. До здобувачів, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Політика відвідування занять

Відвідування всіх занять є обов'язковим. ЗВО, які навчаються за індивідуальним графіком, можуть звільнитися тільки від відвідування лекційних занять. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародне стажування, хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи) відвідування може відбуватися в онлайн формі або у змішаній формі за погодженням із викладачем.

Політика відпрацювання пропущених занять

ЗВО, які пропустили хоча б одне практичне заняття, повинні пройти процедуру відпрацювання, яка полягає у виконанні індивідуальних практичних завдань. Відпрацювання проводяться за встановленим графіком ліквідації заборгованостей у кінці навчального семестру або за узгодженням із викладачем.

Політика дедлайнів

Своєчасність здачі КР оцінюється у 2 бали. Своєчасність здачі реферату оцінюється у 2 бали.. Максимальна оцінка за невчасно здані роботи зменшується на зазначену кількість балів. Для допуску до заліку всі види робіт, передбачені поточним контролем, повинні бути виконані та здані до початку залікового тижня.

Політика перескладання

Повторне складання іспиту з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання іспиту всі набрані протягом семестру бали анулюються, і після цього складається повторний іспит за стандартною процедурою.

Політика неформальної та інформальної освіти

ЗВО, які мають сертифікат (або свідоцтво), що підтверджує навчання (або стажування) з кошторисної справи і ціноутворення в будівництві – мають право на звільнення від виконання поточних семестрових завдань. Обсяг навчання (або стажування) має бути не менше 60-ти академічних годин. При цьому підсумковий контроль є обов'язковим.

ЗВО, які мають атестат кошторисника (або інший документ), що підтверджує достатній рівень теоретичних знань та практичних навичок у галузі кошторисної справи та ціноутворення в будівництві, або працюють на посаді кошторисника не менше, ніж 2 роки – мають право на звільнення від виконання поточних семестрових завдань. При цьому підсумковий контроль є обов'язковим.

Для визнання результатів неформальної освіти необхідно за узгодженням із викладачем звернутися із заявою до ННІ механічної інженерії, технологій та транспорту з проханням визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. До заяви потрібно додати підтверджуючий документ (сертифікат/свідоцтво/атестат тощо).

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті, знаходиться у «Порядку визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка»».

8. Рекомендована література

1. Мельник Л.М. Кошторисна справа: конспект лекцій для студентів спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» / Л.М. Мельник. – Тернопіль: ТНТУ, 2016. – 116 с.
2. Ціноутворення та кошторисна вартість будівництва: навч. посіб. / О. І. Ольховик, А. А. Білецький, С. В. Клімов. – Рівне : НУВГП, 2014. – 271 с. – ISBN 978-966-327-278-8.
3. Гомон Л.П. Ціноутворення та інвесторська кошторисна документація будівництва. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2011. – 200 с.
4. ДСТУ Б Д.1.1-1:2013. Правила визначення вартості будівництва. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2013.
5. Peterson Steven J., Dagostino Frank R. Estimating in Building Construction. 8th edition. – Pearson Education, Inc., 2014. – 368 p.